

References:

1. Green G. H. (1921). *Psikhoanaliz v shkole* [Psychoanalysis in the Classroom]. M.: Gosudarstvennoye izdatelstvo (Psikhologicheskaya i psikhoanaliticheskaya biblioteka pod red. prof. I. D. Ermakova. Vyp.XVIII). 157 s. [in Russian].
2. Dikmann H. Jung E. (2004). *Dalneysheye razvitiye analiticheskoy (kompleksnoy) psikhologii* [Further development of analytical (complex) psychology]. *Entsiklopediya glubinnoy psikhologii*. T. IV. Individualnaya psikhologiya. Analiticheskaya psikhologiya. M.: Kogito-Tsent». MGM. 343–402. [in Russian].
3. Donii N. Ye. (2013). *Kontsept «smertelne bazhannia»: detali stanovlennia v psykhoanalitichnomu dyskursi* [The concept of "deadly desire": details of formation in psychoanalytic discourse]. *Filosofii nauky: tradytsii ta innovatsii*. № 2 (8). 175–183 [in Ukrainian].
4. Liar D. (2008). *Detskij yungianskij psihoanaliz* [Children's Jungian psychoanalysis]. M.: Kogito-Centr. 207 s. [in Russian].
5. Ovcharenko V. I. (b.g.). *Vekhi zhizni Sabiny Shpilreyn* [Milestones in the life of Sabina Spielrein]. *Summa psikhoanaliza*. Tom XVII. B.i. 145–182 [in Russian].
6. Samuels A. (1997). *Yung i postyungiansy: kurs yungianskogo psikhoanaliza* [Jung and the Post-Jungians: A Course in Jungian Psychoanalysis]. M.: CheRo. 416 s. [in Russian].
7. Shpilreyn S. (2008). *Psikhoanaliticheskiye trudy* [Psychoanalytic works]. Izhevsk: ERGO. 466 s. [in Russian].
8. Paglia C. (2006). *Erich Neumann: Theorist of the Great Mother*. *Arion*. 13(3). URL: <https://www.bu.edu/arion/files/2010/03/Paglia-Great-Mother1.pdf>.

Nelin Ye. V. A study of psychoanalytic pedagogy in the ideas of post-Jungians

The article reveals the key ideas of C. G. Jung's followers on the development of the concept of psychoanalytic pedagogy. The classification of currents of analytical psychology is investigated. The contribution of well-known representatives of the Centrist School of Analytical Psychology and Post-Jungians is substantiated. It has been shown that centrists recognized the importance of C. G. Jung's creative ideas for psychoanalysis, but adhered to neutrality in Jung's debates with Freud. Representatives of the Centrist School were S. Spielrein and G. Green. S. Spielrein's research was devoted to the development of preschool children and the spread of ideas of psychoanalytic education. G. Green studied the psychology of school-age children, as well as the importance of the role of the teacher for the formation of the child's personality. Among the post-Jungians, the key ideas of E. Neumann and M. Fordham were also revealed. It has been established that the scientific and practical field of post-Jungian intelligence included studies of fairy tales, myths, the formation of identity and the collective unconscious people. It is proved that due to E. Neumann's activity an independent group of child psychoanalysts was formed among analytical psychologists. E. Neumann noted that every child takes on behavioral patterns from parents and implements them throughout life. English psychoanalyst M. Fordham was the first to determine the existence of identity in newborns and revealed the archetypal nature of children's tales. It has been shown that all post-Jungians held the view that a child is not born «tabula rasa», but appears with a certain handicap of the collective unconscious. Given the importance of the collective unconscious, the post-Jungians argued that any education system should take into account the achievements of folk pedagogy and ancient traditions of education. Prospects for further research are planned in the disclosure of the ideas of individual psychology in the context of the theory of psychoanalytic pedagogy.

Key words: psychoanalytic pedagogy, analytical psychology, post-Jungians, C.G. Jung, psychoanalysis, pedagogy, personality, child.

УДК 355.23

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.87.15>

Павленко О. А.

**ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ПІДРОЗДІЛІВ ЗВ'ЯЗКУ
ДО УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА**

У статті акцентовано увагу на сучасних потребах підрозділів Збройних Сил України, теоретичних та практичних аспектах підготовки фахівців зв'язку до виконання їхніх функцій у ситуаціях службово-бойового характеру, що потребують підвищення ефективності професійної підготовки курсантів до управлінської діяльності під час навчання у вищих військових навчальних закладах. Встановлено, що розробка й упровадження в освітній процес педагогічної системи формування управлінських умінь майбутніх офіцерів підрозділів зв'язку, а також розробка загальної методики проектування дисциплін освітнього простору та розробки навчально-методичних комплексів дисциплін професійної та загальновійськової підготовки, мають позитивний вплив на формування управлінських умінь та якостей. З огляду на це, теоретичні положення й висновки створюють передумови для наукового забезпечення системи професійної підготовки офіцерів Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут за спеціальностями 126 «Інформаційні системи і технології», 172 «Телекомунікації та радіотехніка», 253 «Військове управління (за видами збройних сил)», 255 «Озброєння та військова техніка». Водночас, необхідним вбачається забезпечення обґрунтування методичних рекомендацій викладацькому корпусу щодо удосконалення організації освітнього процесу майбутніх офіцерів зв'язку з дисциплін професійної та загальновійськової підготовки, забезпечення проектування освітнього процесу з формування управлінських умінь майбутніх офіцерських кадрів у ВВНЗ, розробки моделей цілісної системи

професійної підготовки військових фахівців, авторських програм навчальних курсів. Результати такого дослідження матимуть теоретичну значущість для подальшого вивчення та вирішення проблеми формування управлінських умінь під час організації освітнього процесу майбутніх офіцерів зв'язку з дисциплін професійної та загальновійськової підготовки та зможуть використовуватися викладачами для удосконалення професійної підготовки курсантів ВВНЗ.

Ключові слова: офіцери підрозділів зв'язку, військово-професійна діяльність, професійна підготовка, курсанти, управлінські вміння.

Формування нового, перспективного обличчя Збройних Сил України (ЗСУ), військові дії на Сході України потребують суттєвого підвищення військово-професійної підготовки офіцерських кадрів. У сучасних умовах суттєво зросла роль зв'язку як одного з основних засобів в системі управління військами. Як наслідок, спостерігається гостра потреба створення складних систем військового зв'язку та посилення вимог до його своєчасності, достовірності та безпеки. Усе це зумовило суттєве зростання значення професійної діяльності офіцерів-зв'язківців та підвищило вимоги до їхньої професійної компетентності у цілому та рівня сформованості управлінських умінь, зокрема. Інноваційні освітні процеси наполегливо вимагають підготовки таких майбутніх офіцерів-зв'язківців, які мають сформовані професійні якості, володіють умінням використовувати здобуті теоретичні знання та практичні навички під час виконання службових обов'язків. Майбутній офіцер зв'язку повинен бути кваліфікованим управлінцем, що є інтелектуально розвиненою особистістю із сформованими управлінськими вміннями, розвиненим аналітичним мисленням, підготовленим у моральному та військово-професійному відношенні, він має прагнути до цілеспрямованого професійного й особистісного самовдосконалення.

Майбутня військово-професійна діяльність офіцерів «операторських спеціальностей», зокрема і зв'язківців складна, доволі специфічна та вимагає прояву низки важливих управлінських характеристик – стійкої мотивації до військової служби, високого рівня теоретичної та практичної підготовки, належно сформованих особистісних якостей, а також цілого спектру управлінських умінь. З огляду на це, можемо констатувати, що ефективність й якість виконання професійних обов'язків безпосередньо залежить від професійної компетентності майбутніх офіцерів-зв'язківців, яка базується на управлінських вміннях. У свою чергу, професійна компетентність перебуває у прямій залежності від організації освітнього процесу під час професійної підготовки. Беручи до уваги упровадження європейських стандартів професійної підготовки офіцерських кадрів в нашій країні, нині необхідно суттєво вдосконалити управлінські вміння курсантів ще під час навчання, змінивши психолого-педагогічні підходи до проектування й організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах (ВВНЗ).

Мета статті полягає в теоретичному обґрунтуванні педагогічної проблеми підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх офіцерів підрозділів зв'язку до управлінської діяльності під час навчання у ВВНЗ України.

Загалом, мета, завдання, зміст, вимоги й специфіка професійної діяльності військовослужбовців, розкривається в працях відомих українських і зарубіжних науковців. Так, питання філософії освіти та методології педагогіки вивчали В. Зінченко, В. Краєвський, М. Скагін, В. Шадриков та ін. Психолого-педагогічні засади розвитку особистості досліджували Б. Ананьєв, А. Маслоу, К. Роджерс та ін. Особливості військової педагогіки та психології досліджували О. Барабанщиков, Д. Іщенко, М. Нецадим, В. Ягупов, фахову підготовку майбутніх офіцерів-зв'язківців – О. Борознюк, Л. Олійник, І. Романюк О. Щербій та ін.

Аналіз наукових праць з проблеми дослідження вказує на той факт, що окремі питання організації освітнього процесу майбутніх офіцерів зв'язку були вже доволі довгий час перебувають у центрі уваги науковців. Зокрема, напрацювання О. Борознюка розкривають основи навчання майбутніх офіцерів-зв'язківців у процесі фізичної підготовки; публікації Л. Олійник присвячені методиці формування психолого-педагогічної компетентності, а також висвітлюють методичну підготовку майбутніх офіцерів-зв'язківців; у працях І. Романюка обґрунтовано методику запровадження модульного навчання у освітній процес підготовки майбутніх офіцерів зв'язку; у дисертаційному дослідженні О. Блажука зосереджена увага на застосуванні інформаційно-комунікаційних технологій у забезпеченні зв'язку прикордонних підрозділів; у публікаціях О. Щербія досліджується система формування морально-психологічної готовності курсантів Держспецзв'язку до професійної діяльності.

У ракурсі проблематики нашого наукового дослідження значний інтерес становлять наукові праці про загальні та специфічні особливості методики організації освітнього процесу у ВВНЗ, який досліджували В. Бачевський, І. Біжан, С. Будник, Н. Генералова, О. Діденко, Я. Корнійчук, Г. Марченко, В. Ягупов та ін., а також про основи підготовки офіцерських кадрів – М. Дьяченко, Л. Кандибович, С. Кубіцький, М. Нецадим та ін. Загальні питання формування у майбутніх офіцерів професійної компетентності представлені у публікаціях А. Балендра, О. Барабанщикова, В. Бачевського, А. Борисовського, К. Вербицького, В. Герасимчука, П. Онищука та ін. Теоретичні та методичні основи підготовки майбутніх офіцерів до виконання службових обов'язків представлені у дослідженнях О. Багаса, Т. Бунєєва, О. Капінуса, О. Торічного, О. Михайлишина, І. Платонова та ін.

Відаючи належне значній теоретико-методичній та практичній значущості праць вчених, констатуємо, що стан наукової розробленості сучасних проблем організації освітнього процесу підготовки майбутніх

офіцерів підрозділів зв'язку та методичного забезпечення викладання дисциплін циклу професійної та загальновійськової підготовки, які би висвітлювали формування управлінських умінь не можна вважати достатнім. Це обумовлюється, зокрема, тим, що професійна підготовка офіцерів зв'язку зазнала змін у контексті реорганізації ЗСУ, а також і тим фактом, що дослідженню методики організації освітнього процесу з акцентом на формування управлінських умінь у ВВНЗ присвячено лише окремі наукові праці [5].

Констатуємо, що нині в Україні ще не проводилися комплексні наукові дослідження, які б стосувалися розробки цілісної системи підготовки майбутніх офіцерів інженерно-технічного профілю, зокрема й зв'язку, не висвітленими залишаються практичні засади організації освітнього процесу майбутніх курсантів з дисциплін професійної та загальновійськової підготовки, не стала предметом ґрунтовного вивчення методика організації дисциплінарного освітнього простору під час формування у майбутніх офіцерів зв'язку управлінських умінь [6]. Відтак, об'єктивною необхідністю є потреба у створенні цілісної педагогічної системи формування управлінських умінь майбутніх офіцерів підрозділів зв'язку під час організації освітнього процесу у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут з дисциплін професійної та загальновійськової підготовки – такої, в якій би поєднувалися традиційні та інноваційні підходи до професійної підготовки.

Разом з тим можна відзначити, що комплексного дослідження у контексті формування управлінських умінь майбутніх офіцерів підрозділів зв'язку на сьогодні немає; не використано потенціал дисциплін професійної та загальновійськової підготовки («Тактика», «Управління повсякденною діяльністю», «Основи військового управління») під час формування управлінських умінь та відсутнє належне науково-методичне забезпечення такого процесу [7].

Аналіз методичної та психолого-педагогічної літератури, дослідження практичних механізмів організації професійної підготовки майбутніх офіцерів зв'язку та особистий досвід педагогічної діяльності у ВВНЗ дозволив виявити певні суперечності між: посиленням позицій проектної технології в освітній парадигмі як фактора гарантування досягнення якісного результату професійної підготовки і традиційною системою організації освітнього процесу майбутніх офіцерів-зв'язківців; значним потенціалом педагогічного проектування і недостатнім науково-методичним забезпеченням його під час формування у майбутніх офіцерів зв'язку управлінських умінь; між необхідністю системної діяльності щодо формування управлінських умінь майбутніх офіцерів-зв'язківців у відповідності зі стандартами вищої освіти за спеціальностями 126 «Інформаційні системи і технології», 172 «Телекомунікації та радіотехніка», 253 «Військове управління (за видами збройних сил)», 255 «Озброєння та військова техніка» і недостатньою практичною підготовленістю викладачів до цієї предметно-методичної діяльності; між необхідністю створення науково-обґрунтованого підходу до вивчення навчальних дисциплін професійної та загальновійськової підготовки, здатної формувати управлінські вміння та сформованою традиційною системою організації навчання, що формуює лише предметні знання, вміння, навички та орієнтується на знання парадигму; можливість використання освітніх технологій та інноваційних підходів й принципів під час розробки навчальних програм дисциплін професійної та загальновійськової підготовки, які охоплюють використання творчих ситуацій і розв'язування міждисциплінарних задач, мають безпосередню спрямованість на управлінські вміння та однотипність у методиці їх побудови і реалізації; необхідністю застосування в практиці освітньої діяльності навчально-методичних комплексів з дисциплін професійної та загальновійськової підготовки, що спрямовані на вдосконалення управлінських умінь та якостей курсантів та недостатнім рівнем наукового обґрунтування їх змісту, методів і умов реалізації в педагогічній теорії та методиці ВВНЗ.

В. Кулешова вважає, що «сучасний управлінець – це людина, яка не просто реагує на деякі зовнішні події, що впливають на нього, а сам активно впливає на ці події застосовуючи здатність гуманно управляти собою і іншими людьми у будь-якій ситуації. Основа цієї активності – самоактуалізація (термін запропонований А. Маслоу), тобто повне використання здібностей особистості, її таланту і творчого потенціалу. Особистість, що самоактуалізується, розвивається до рівня, адекватного їх можливостям, а оскільки межі розвитку немає, то самоактуалізація – це не результат, а процес довжиною в життя. Вона здійснюється по наступних основних напрямках: розвиток особистісних якостей, що сприяють ефективному управлінню; розвиток професійних (управлінських) умінь, удосконалення самої управлінської діяльності в кожному її компоненті; розвиток комунікативних умінь і навичок» [1].

Разом з тим, С. Резнік виділила групи умінь і навичок, необхідних сучасному керівнику: комунікативні, організаторські, професійні, рефлексивні, інтелектуальні, концептуальні, педагогічні, самоврядування й самоорганізації. Найбільш значущими структурними компонентами управлінських умінь і навичок є організаторські, комунікативні та інтелектуальні вміння і навички. Критеріями сформованості навичок і умінь є легкість, швидкість, точність, безпомилковість, самостійність, упевненість виконання дій, а також вміння враховувати конкретні умови, інтерес до виконання дій, творчий підхід до розв'язання практичних завдань. Змістовні характеристики кожного з основних компонентів умінь і навичок є якісними критеріями і дозволяють відзначити, що повинні легко, безпомилково, упевнено виконувати майбутні фахівці, щоб можна було визначити рівень розвитку управлінських умінь та навичок [3].

Водночас, О. Повстин вважає, «...що підвищення рівня управлінського аспекту професійної підготовки фахівців можливе на основі розроблених теоретичних засад і методичних аспектів системи професійної

підготовки фахівців у ВНЗ, а саме: методологічних основ, моделі підготовки фахівців до управлінської діяльності, педагогічних умов ефективного формування управлінської компетентності фахівців, концепції професійної підготовки майбутніх фахівців до управлінської діяльності, що потребує розгляду проблеми дослідження на чотирьох методологічних рівнях (філософсько-методологічному, загальнонауковому, психолого-педагогічному та міждисциплінарному); врахування кращого закордонного досвіду навчання таких фахівців (управлінський аспект); вивчення сучасних педагогічних і методичних положень щодо підготовки управлінського персоналу» [2].

Сьогодні професійна підготовка високопрофесійного та конкурентоспроможного офіцера зв'язку є доволі складним процесом, що охоплює увесь період професійної підготовки курсантів і в найбільшій мірі залежить від проектування освітнього простору дисциплін професійної та загальновійськової підготовки, які безпосередньо спрямовані на формування управлінських умінь. Викладацький склад, який залучений до організації освітнього процесу майбутніх офіцерів зв'язку, повинен основну увагу зосереджувати на розширенні мобільності навчання та контролі за якістю надання освітніх послуг. Насамперед освітні інновації мають стосуватися впровадження передових методик під час викладання навчальних дисциплін, розширення мобільності освітнього процесу на основі чіткого та виваженого впровадження педагогічних інновацій до його проектування під час викладання дисциплін, що належать до циклу професійної та загальновійськової підготовки. Такі інновації матимуть вагомий позитивний вплив на розвиток й вдосконалення управлінської компетентності у цілому та формуватимуть належний спектр управлінських умінь та якостей. Виходячи із зазначеного, існує нагальна проблема ґрунтовного дослідження освітньої парадигми на основі використання проектної технології під час організації освітнього процесу курсантів із дисциплін професійної та загальновійськової підготовки.

Виходячи з цілей, Т. Федотова пропонує в процес підготовки майбутніх фахівців до управлінської діяльності включати такі види навчання:

- короткострокове тематичне навчання з питань конкретного виду управління (впровадження нової технології);
- тематичні і проблемні семінари або вебінари з науково-технічних, технологічних, соціально-економічних і інших питань;
- довготривале навчання для поглибленого вивчення актуальних питань за профілем професійної діяльності;
- стажування для закріплення професійних знань, отриманих в результаті теоретичної підготовки, для вивчення досвіду і для реалізації можливості переходу на вищі посади;
- професійна підготовка, метою якої є отримання керівниками і службовцями додаткових знань, умінь і навичок згідно програм, які передбачають вивчення окремих предметів, необхідних для виконання нової професійної діяльності, а також – щорічне навчання управлінського персоналу з метою ознайомлення його з новими комп'ютерними програмами і прогресивними технологіями, ефективними методами аналізу і управління тощо [4].

Розгляд загальних підходів до проектування освітнього процесу засвідчує відсутність системного підходу до організації дисциплін освітнього простору професійної підготовки майбутніх офіцерів-зв'язківців. Крім того, потребують суттєвого доопрацювання принципи, закономірності, підходи та засади, на основі яких має бути організована освітня підготовка курсантів під час формування управлінських умінь. Відповідно, безпосередню процедуру організації освітнього процесу майбутніх офіцерів зв'язку доцільно удосконалити шляхом активного впровадження інноваційних педагогічних методик та навчально-методичних комплексів, які передбачають використання ситуацій творчого пошуку та налагодження міждисциплінарних зв'язків під час вивчення курсантами дисциплін професійної та загальновійськової підготовки. Результати опитування викладацького складу ВВНЗ свідчать, що нині назріла нагальна потреба у модернізації навчального процесу та розробки конкретних механізмів вдосконалення навчальних занять з дисциплін, що належать до циклу професійної та загальновійськової підготовки, що дозволить суттєво підвищити рівень сформованості управлінських умінь курсантів.

Висновки. Отже, сучасні потреби підрозділів Збройних Сил України, теоретичні та практичні аспекти підготовки фахівців зв'язку до виконання їхніх функцій у ситуаціях службово-бойового характеру потребують підвищення ефективності професійної підготовки курсантів до управлінської діяльності під час навчання у вищих військових навчальних закладах. Розробка й впровадження в освітній процес педагогічної системи формування управлінських умінь майбутніх офіцерів підрозділів зв'язку, а також розробка загальної методики проектування дисциплін освітнього простору та розробки навчально-методичних комплексів дисциплін професійної та загальновійськової підготовки, мають позитивний вплив на формування управлінських умінь та якостей. Теоретичні положення й висновки створюють передумови для наукового забезпечення системи професійної підготовки офіцерів за спеціальностями 126 «Інформаційні системи і технології», 172 «Телекомунікації та радіотехніка», 253 «Військове управління (за видами збройних сил)», 255 «Озброєння та військова техніка». Необхідним вбачаємо обґрунтування методичних рекомендацій викладацькому корпусу щодо удосконалення організації освітнього процесу майбутніх офіцерів зв'язку з дисциплін професійної та загальновійськової підготовки, забезпечення проектування освітнього процесу з формування

управлінських умінь майбутніх офіцерських кадрів у ВВНЗ, розробки моделей цілісної системи професійної підготовки військових фахівців, авторських програм навчальних курсів. Передбачаємо, що результати такого дослідження матимуть теоретичну значущість для подальшого вивчення та вирішення проблеми формування управлінських умінь під час організації освітнього процесу майбутніх офіцерів зв'язку з дисциплін професійної та загальновійськової підготовки та зможуть використовуватися викладачами для удосконалення професійної підготовки курсантів ВВНЗ.

До подальших напрямів наукового пошуку відносимо розроблення концепції підготовки майбутніх офіцерів зв'язку до управлінської діяльності та педагогічних умов ефективного формування управлінської компетентності зв'язківців.

Використана література:

1. Кулешова В. В., Мальована В. В. До проблеми формування управлінських умінь майбутніх інженерів педагогів при вивченні дисципліни «менеджмент освіти». *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*, 2010, № 26/27. 170–174. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pipo_2010_26-27_27
2. Повстин О. В. Підготовка майбутніх фахівців у галузі безпеки людини до управлінської діяльності як педагогічна проблема. *Педагогіка і психологія професійної освіти*, (1), 2017. 99–108.
3. Резнік С. М. Організація педагогічного експерименту з розвитку лідерського потенціалу студентів в умовах інформаційного суспільства. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, (52), 2017. 479–485.
4. Федотова Т. А. Концептуальні основи підготовки управлінських кадрів державної служби. *Науковий вісник: Державне управління*, 1 (3), 2020. 185–195. URL: <https://nvdu.undicz.org.ua/index.php/nvdu/article/view/42>
5. Balendr, A., Komarnytska, O., Islamova, O., Khamaziuk, O., Lusan, P., & Biliavets, A. Online learning facilitation in foreign language training for border guards. *Laplage Em Revista*, 7(2), 2021 336–345. URL: <https://doi.org/10.24115/S2446-6220202172743>
6. Soroka, O.; Kalaur, S. & Balendr, A. Monitoring of Corporate Culture Formation of Specialists of Social Institutions. *Postmodern Openings/Deschideri Postmoderne*, 2019, 11. URL: <https://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/1470/pdf>
7. Shumovetska, S., Didenko, O., Boreichuk, D., Balendr, A., & Snitsa, T. Pedagogical Conditions of Organizational Culture Formation of Future Border Guard Officers. *Postmodern Openings*, 12(1Sup1), 2021. 90–112.

References:

1. Kuleshova V. V., Malovana V. V. Do problemy formuvannya upravlins'kykh umin' maybutnikh inzheneriv pedahohiv pry vuvchenni dystsypliny «menedzhment osvity». [On the problem of formation of managerial skills of future engineers of teachers in the study of the discipline «education management»]. *Problems of engineering and pedagogical education*, 2010, № 26/27. 170–174. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pipo_2010_26-27_27 [in Ukrainian]
2. Povstyn O. V. Pidhotovka maybutnikh fakhivtsiv u haluzi bezpeky lyudyny do upravlins'koyi diyal'nosti yak pedahohichna problema. [Training of future specialists in the field of human security for management as a pedagogical problem]. *Pedagogy and Psychology of Vocational Education*, (1), 2017. 99–108. [in Ukrainian]
3. Reznik S. M. Orhanizatsiya pedahohichnoho eksperymentu z rozvytku lider's'koho potentsialu studentiv v umovakh informatsiynoho suspil'stva [Organization of pedagogical experiment on the development of leadership potential of students in the information society]. *Pedagogy of creative personality formation in higher and secondary schools*, (52), 2017. 479–485. [in Ukrainian]
4. Fedotova T.A. Kontseptual'ni osnovy pidhotovky upravlins'kykh kadriv derzhavnoyi sluzhby. [Conceptual foundations of training of civil servants]. *Scientific Bulletin: Public Administration*, 1 (3), 2020. 185–195. URL: <https://nvdu.undicz.org.ua/index.php/nvdu/article/view/42> [in Ukrainian]
5. Balendr, A., Komarnytska, O., Islamova, O., Khamaziuk, O., Lusan, P., & Biliavets, A. Online learning facilitation in foreign language training for border guards. *Laplage Em Revista*, 7(2), 2021 336–345. URL: <https://doi.org/10.24115/S2446-6220202172743>
6. Soroka, O.; Kalaur, S. & Balendr, A. Monitoring of Corporate Culture Formation of Specialists of Social Institutions. *Postmodern Openings/Deschideri Postmoderne*, 2019, 11. URL: <https://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/1470/pdf>
7. Shumovetska, S., Didenko, O., Boreichuk, D., Balendr, A., & Snitsa, T. Pedagogical Conditions of Organizational Culture Formation of Future Border Guard Officers. *Postmodern Openings*, 12(1Sup1), 2021. 90–112.

Pavlenko O. A. Training of future officers of communication units to managerial activity as a pedagogical problem

The article focuses on the current needs of units of the Armed Forces of Ukraine, as well as on the theoretical and practical aspects of training communications specialists to perform their functions in combat situations. This requires improving the effectiveness of professional training of cadets for management activities in higher military educational institutions. It is established that the development and implementation in the educational process of the pedagogical system of formation of managerial skills of future officers of communications units, as well as the development of general methods of designing educational space and development of educational and methodological complexes of professional and general military training have a positive impact on the formation of managerial skills and qualities. In view of this, theoretical positions and conclusions create preconditions for scientific support of the system of professional training of officers of the Heroes of Kruty Military Institute of Telecommunications and Informatization in specialties: 126 "Information Systems and Technologies", 172 "Telecommunications and Radio Engineering", 253 "Military command", 255 "Weapons and military equipment". At the same time, it is necessary to provide substantiation of methodical recommendations to the teaching staff to improve organization of the educational process of future officers in the disciplines of professional and general military training, to ensure effective design of the educational process, to develop the model of a holistic system of professional training of military specialists, author's programs of training courses. The results of such research will be of theoretical significance for further study and solution of the problem of forming managerial skills in the educational process of future communications officers in the disciplines of professional and general military training and can be used by teachers to improve the future officers training.

Key words: communications officers, military-professional activity, professional training, cadets, managerial skills.